

Herman Berčič

NAGRAJENO DOLGOLETNO PLODNO SODELOVANJE LJUBLJANSKE FAKULTETE ZA ŠPORT IN ZAGREBŠKE KINEZIOLOŠKE FAKULTETE

ACCOLADE FOR YEARS OF FRUITFUL CO-OPERATION BETWEEN THE FACULTY
OF SPORT IN LJUBLJANA AND THE FACULTY OF KINESIOLOGY IN ZAGREB

■ Kratak uvodni razmislek

V razvoju sleherne institucije je mogoče z ustrezno mero kritične presoje ovrednotiti dosežke in napredek v posameznih časovnih obdobjih. Tudi razvoj in delovanje Fakultete za šport. V presojo je mogoče zajeti organiziranost institucije, njeno vsebinsko zasnovo in študijske programe, kadrovsko sestavo, vpetost v narodove tokove in širše družbeno okolje, v univerzitetni pa tudi v širši mednarodni prostor. Mogoče je govoriti o skladju ali neskladju visokošolskih študijskih programov s potrebami prakse in z duhom preteklega in sedanjega časa. Lahko govorimo o kakovosti učiteljev in sodelavcev ter o njihovem bolj ali manj uspešnem pedagoškem, strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu. Prav tako lahko med kriterije uspešnosti uvrstimo delež diplomantov na osnovi vsakoletnega vpisa in njihovo večjo ali manjšo uspešnost v praksi.

Uveljavljanje fakultete v univerzitetnem prostoru, predvsem na temelju znanstvenoraziskovalnega dela, je prav tako mogoče ocenjevati. Pomemben je tudi delež fakultete pri širjenju narodove športne kulture. Pri tem je treba dodati, da dosežene ravni športne kulture nekega naroda (tudi slovenskega) ni mogoče ocenjevati zgolj in samo na osnovi dosežkov vrhunskih športnikov, po uveljavljanju in rezultatih športne vzgoje na vseh stopnjah izobraževalnega procesa ali po deležu redno dejavnih rekreativnih športnikov iz vseh slojev prebivalstva. Takšno oceno je mogoče podati na osnovi objektivne analize vseh treh segmentov športa, ki skupaj tvorijo športno kulturo naroda. V tem okviru je mogoče na podlagi strokovnega in predvsem znanstvenoraziskovalnega dela oceniti in ovrednotiti tudi delež fakultete.

Kot smo navedli, sta delovanje in umeščenost fakultete v mednarodni prostor pomemben del ocene, ki v določeni meri prispeva k njenemu vrednotenju. Fakulteta za šport se je v svojem razvoju v preteklih obdobjih uspešno povezovala z različnimi institucijami in fakultetami, zlasti v evropskem prostoru, tudi s sorodno zagrebško fakulteto. Pri tem so sodelovali tako učitelji in sodelavci kot tudi študentje.

■ Postavitev temeljev sodelovanja

Pri povezovanju in sodelovanju s fakultetami v tujini oziroma sosedstvu moramo posebej poudariti dolgoletno sodelovanje s Fakulteto za telesno kulturo v Zagrebu (danes Kineziološka fakulteta). Temelji širšega in globljega sodelovanja so bili postavljeni v 70. letih prejšnjega stoletja, ko se je na Fakulteti za šport v Ljubljani začelo hitreje razvijati znanstvenoraziskovalno delo in so začeli na temelju podiplomskega študija svojo akademsko rast številni učitelji.

Jedro predavateljev na takratni III. stopnji študija na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani so predstavljali učitelji zagrebške fakultete, med katerimi je treba posebej omeniti dr. Konstantina Momiroviča, dr. Vladimira Horvata, dr. Radovana Medveda, dr. Mirka Relca in dr. Miloša Mrakoviča. Program študija je takrat predstavljal temelj za kasnejši razvoj kineziološke znanosti. V naslednjih letih se je program podiplomskega študija razširil in oboga-

til, povečalo se je tudi število profesorjev, ki so predavali na III. stopnji študija.

Iz tovrstnega podiplomskega izobraževanja oziroma študija so izšli številni magistri in doktorji znanosti. Na zagrebški fakulteti so doktorirali **dr. Franc Agrež (1976)**, **dr. Milutin Pavlovič (1977)**, **dr. Silvo Kristan (1977)**, **dr. Adolf Klojčnik (1977)**, **dr. Rajko Šugman (1982)**, **dr. Herman Berčić (1983)** in **dr. Miran Kondrič (2000)**.

Magistrirali pa so **dr. Branko Elsner (1974)**, **dr. Zdenko Verdenik (1981)**, **dr. Venceslav Kapus (1982)**, **dr. Branko Dežman (1983)**, **dr. Boris Sila (1983)**, **dr. Mirjam Bravničar (1983)**, **dr. Aleš Vest (1984)**, **dr. Borut Pistotnik (1984)** in **dr. Branka Vajngerl (1998)**.

Ta kadrovski potencial je v veliki meri pogojeval razvoj Fakultete za šport v Ljubljani v posameznih razvojnih obdobjih.

■ Podiplomski študij in znanstveno-raziskovalna rast

Kadri, ki so končali prvi podiplomski študij, ki ga je pripravila takratna Visoka šola za telesno kulturo in je bil uresničen skupaj s profesorji zagrebške fakultete, so kasneje tudi snovali študijski program podiplomskega izobraževanja na Fakulteti za šport v Ljubljani. Poleg drugih je bil avtor tega sestavka odgovoren za pripravo dela študijskega programa oz. smeri, namenjene obravnavi aplikativne kineziologije. Konkretno je šlo za program aplikativne kineziologije s področja športne rekreacije. Zasnovan je bil tako, da so pri njegovi uresničitvi sodelovali tudi priznani profesorji in ugledni strokovnjaki zagrebške fakultete. Tako je o podjetništvu na področju športne rekreacije predaval **prof. dr. Mato Bartoluci**, o medicinskih vidikih športne rekreacije kot specialne kineziološke discipline **prof. dr. Marjeta Mišigoj Duraković** in **dr. Ziad Duraković**, o športni rekreaciji kot specialni kineziološki disciplini na področju turizma pa **prof. dr. Mirna Andrijašević**. Zadovoljstvo podiplomskih študentov, ki so poleg domačih predavateljev poslušali tudi kolege z nam bližnje fakultete, se je kazalo tudi pri vpisu smeri aplikativna kineziologija – športna rekreacija. Zanj je bilo zaradi kakovosti predavanj vedno dovolj zanimanja.

Posledica sodelovanja zagrebških kolegov na našem podiplomskem študiju je bilo tudi sodelovanje avtorja tega prispevka na podiplomskem študiju zagrebške fakultete. Vrsto let sem predaval študentom zagrebškega podiplomskega študija pri študijski smeri kineziološka rekreacija.

■ Sodelovanje na dodiplomskem študiju

Avtor tega zapisa si je kot dolgoletni predstojnik katedre za športno rekreacijo na matični fakulteti vrsto let prizadeval za povezovanje in sodelovanje s sorodno katedro na zagrebški kineziološki fakulteti tudi na dodiplomskem študiju. Tako so bili pogosti obiski in izmenjave ne le učiteljev, marveč tudi študentov študijskih smeri športna oziroma kineziološka rekreacija. Pripravljena strokovna predavanja so obsegala predvsem tematske segmente s področja športne rekreacije v bivalnem in delovnem okolju ter na področju turizma. Prav športu v turizmu je bila zaradi bogatih hrvaških izkušenj in naravnih danosti, ki so povezane z obmorskim turizmom, dana večja pozornost. Enako velja tudi za wellness in zdraviliški turizem. Študentje so si nabirali izkušnje v okviru posameznih različic programiranega zdravstveno preventivnega rekreativnega oddiha. Prav tako je bil, čeprav posredno preko zagrebške fakultete, vedno velik interes med našimi študenti za izvajanje pedagoškega procesa na športnih taborih klasičnega jadrnanja in jadrnanja na deski na hrvaški obali.

■ Dnevi Fakultete za šport in Kineziološke fakultete

Pomembne vezi med učitelji ter sodelavci in študenti so se tkale tudi na tradicionalnih srečanjih Fakultete za šport iz Ljubljane in Kineziološke fakultete iz Zagreba, ki so bila menjaje organizirana v Ljubljani in Zagrebu. Čeprav je bil na srečanjih dan večji poudarek razvedrilnim športnim tekmovanjem v izbranih športnih disciplinah (kjer največkrat ni bilo mogoče obiti vidno izražene težnje po zmagi), so ob tem potekala številna srečanja posameznih strokovnjakov, raziskovalcev in vodij kateder. Snovali so se skupni projekti in izmenjevale bogate strokovne, raziskovalne in pedagoške iz-

kušnje, ki so bile nato koristno uporabljene tudi pri pedagoškem delu s študenti na obeh visokošolskih oziroma univerzitetnih institucijah.

■ Nagrajeno medfakultetno sodelovanje

V začetku novembra preteklega leta (2009) so na **Kineziološki fakulteti Vseučilišča v Zagrebu slavili 50. obletnico obstoja**. Ob jubileju so pripravili slovesnost, ki je potekala na fakulteti in v Narodnem gledališču v Zagrebu. Jubileja pa niso slavili le v krogu svojih učiteljev, sodelavcev in študentov ter hrvaške športne javnosti, marveč so ga obogatili s sodelovanjem sorodnih fakultet in institucij iz Evrope, Združenih držav Amerike in tudi iz daljne Kitajske.

Ob mednarodni zasedbi je na fakulteti tekla razprava o tesnejših mednarodnih povezavah v okviru športne stroke in predvsem kineziološke znanosti. Poseben poudarek je bil na sodelovanju pri mednarodnih znanstvenoraziskovalnih projektih in njihovem uresničevanju v posameznih državah. Prav tako je razprava tekla o mednarodnih organizacijah na področju športa oziroma kineziologije. Ob sedanji organiziranosti strokovnih in znanstvenih področij v evropskem prostoru je bila dana pobuda za mednarodno organizacijo, ki bi povezovala in združevala posamezne fakultete in visokošolske institucije s področja telesne vzgoje in športa oziroma kineziologije. Na ta način bi se strokovnjaki in raziskovalci tesneje povezali in lažje organizirali mednarodne raziskovalne skupine ter uspešneje snovali in pripravljali posamezne raziskovalne projekte.

Jubilejna slovesnost, ki je potekala v kulturnem središču Zagreba, je bila vsebinsko in organizacijsko odlično pripravljena. Pomembna je bila tudi za našo fakulteto. **Organizatorji prireditve in predvsem vodstvo zagrebške fakultete so med dvanajstimi podeljenimi naslovi zaslužni profesor in enajstimi imenovanji v gostujočega profesorja s širšega evropskega prostora prepoznali in tudi nagradili dolgoletno sodelovanje štirih naših učiteljev**. Dvema so podelili naslov zaslužni profesor, dvema pa gostujoči profesor. Imenovanja z obrazložitvami, ki so podane v obsežni monografiji »Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet 1959–2009«, so naslednja:

Dr. Milan Čoh si je naziv **zaslužni profesor** pridobil kot predavatelj na diplomskem in podiplomskem študiju na zagrebški kineziološki fakulteti, hkrati je bilo prepoznavno njegovo pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo tudi širše v mednarodnem prostoru. V mednarodnih revijah in časopisih je objavil vrsto odmevnih strokovnih in znanstvenih člankov. Prav tako je objavil več znanstvenih monografij in dva univerzitetna učbenika. Kot je znano, je njegovo strokovno in znanstveno delo usmerjeno v biomehanične analize in ugotavljanje značilnosti specifičnih tehnik atletskih disciplin, prav tako v uporabo novih biomehaničnih diagnostičnih postopkov ter v načrtovanje, programiranje in kontrolo sodobnega trenajnega procesa. Številna strokovna in znanstvena spoznanja je posredoval na mnogih mednarodnih simpozijih in kongresih ter mednarodnih znanstvenih konferencah, ki jih je organizirala zagrebška fakulteta. Pomemben je bil tudi njegov prispevek pri podiplomskem doktorskem študiju in uredništvu revije Kinesiology.

Dr. Herman Berčič je bil z nazivom **zaslužni profesor** nagrajen za več kot 30-letno ustvarjalno sodelovanje s Kineziološko fakulteto v Zagrebu in še zlasti z njihovo katedro za kineziološko rekreacijo. Svoje profesionalno delo je usmeril v razvoj in promocijo področja športne rekreacije in gibanja športa za vse. Na navedeni fakulteti je leta 1983 tudi doktoriral, potem je bil vrsto let vabljeni predavatelj na dodiplomskem in podiplomskem študiju pri predmetu kineziološka rekreacija. Objavil je več znanstvenih del in strokovnih publikacij. Izkušnje, ki si jih je z dolgoletnim organizacijskim in pedagoškim delom pridobil pri vodenju in izvajanju dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov na matični fakulteti, je posredoval tudi študentom zagrebške fakultete. Kot strokovnjak in raziskovalec je mnoga strokovna in znanstvena spoznanja predstavil na številnih mednarodnih simpozijih in kongresih, od tam pa obogaten z novimi znanji nazaj študentom obeh imenovanih fakultet. Pri tem mu je pomagalo tudi večletno članstvo v mednarodnih organizacijah na področju športa in prostega časa pa tudi članstvo v podobnih organizacijah na slovenskih tleh. Bil je vabljeni predavatelj na mednarodnih konferencah o kineziologiji in stalni recenzent pri hrvaški reviji Kinesiology.

Dr. Bojan Jošt si je naziv **gostujoči profesor** pridobil kot dolgoletni sodelavec in vabljeni predavatelj na Kineziološki fakulteti v Zagrebu pri predmetu športna znanost – kineziologija. Z bogatimi izkušnjami na različnih segmentih športa, zlasti v organizacijskem, strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu, si je ustvaril sloves pronicljivega strokovnjaka, raziskovalca in pedagoga. Znanstveni interes je usmeril predvsem v biomehniko in aplikativno (v prakso usmerjeno) kineziologijo, še zlasti na področju športnega treninga. Kot gost in predavatelj je sodeloval na več mednarodnih znanstvenih kongresih, prav tako na dodiplomskem in podiplomskem doktorskem študiju Kineziološke fakultete Vseučilišča v Zagrebu. Viden je bil njegov prispevek pri uresničitvi mednarodnih konferenc o kineziologiji. Pri strokovnem, pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem delu se je opiral na izkušnje, ki si jih je pridobil s članstvom v mednarodnih znanstvenih in strokovnih združenjih. Poleg navedenega je član redakcij več znanstvenih in strokovnih revij, med katerimi je tudi zagrebška Kinesiology.

Dr. Matej Tušak je bil med gostujoče profesorje Kineziološke fakultete v Zagrebu imenovan zaradi kakovostnega predavateljskega dela na podiplomskem doktorskem študiju navedene institucije. Bogate predavateljske izkušnje si je pridobil kot profesor s področja psihologije in psihologije športa v okviru dodiplomskega in podiplomskega študija na Fakulteti za šport in Filozofski fakulteti v Ljubljani ter podiplomskega študija na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Njegov osnovni znanstveni interes je usmerjen v psihologijo športa ter klinično in vojno psihologijo. Pomembno je njegovo delo v procesu psihološke priprave številnih slovenskih vrhunskih športnikov in pri vodenju psihodiagnostičnega laboratorija Inštituta za šport. Mnogotere izkušnje si je pridobil tudi kot vodja ali član posameznih strokovnih organov in organizacij v slovenskem prostoru in v tujini, ki delujejo na področju športa. Vse to mu je omogočilo, da je redno vabljeni predavatelj na mednarodni konferenci o kineziologiji na zagrebški kineziološki fakulteti, zaupana pa mu je tudi stalna recenzentska vloga pri hrvaški reviji Kine-

siology. Objavil je preko 330 znanstvenih in strokovnih člankov ter več knjig.

Upamo, da se bo dolgoletno plodno sodelovanje med Fakulteto za šport iz Lju-

bljane in Kineziološko fakulteto v Zagrebu nadaljevalo tudi v prihodnje. To naj še zlasti velja za dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje, skupno publicistič-

no dejavnost in uresničevanje skupnih znanstvenoraziskovalnih projektov.

dr. Herman Berčič, izr. prof. v pokoju
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, –
Katedra za športno rekreacijo
e-naslov: herman.bercic@fsp.uni-lj.si